

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ & ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' (Π.Ε.) & Β' (Δ.Ε.)

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Αικ. Σούμπαση (Π.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 3131 (Π.Ε.)
E-mail: t09ppe2@minedu.gov.gr (Π.Ε.)
Πληροφορίες: Μ. Καραμπέλου (Δ.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 3248 (Δ.Ε.)
E-mail: t09pde2n@minedu.gov.gr (Δ.Ε.)

Μαρούσι, 13 Δεκεμβρίου 2023

Αρ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
143124/Ε3

ΠΡΟΣ: Το Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
tke@minedu.gov.gr

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην αριθ. 2137/5-12-2023 ερώτηση βουλευτών

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. 2137/5-12-2023 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από βουλευτές του ΚΚΕ, Δελής Γιάννης κλπ. (συν.11), και διαβιβάστηκε ηλεκτρονικά στην υπηρεσία μας.

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 2137/5-12-2023 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από βουλευτές του ΚΚΕ, και κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Δ/σης Υπηρεσιακής Κατάστασης και Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κού σχετικά με τη «χωρίς περιορισμούς» χορήγηση της άδειας άνευ αποδοχών λόγω ανατροφής τέκνου στους/στις εκπαιδευτικούς, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

A. Κανονιστικό πλαίσιο

1. Οι ειδικές διατάξεις της περίπτωσης Ε' του άρθρου 16 του ν. 1566/1985 (Α' 167), όπως ισχύουν¹, ορίζουν ότι
«1. Με απόφαση² του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους [ήτοι 31/8 εκάστου έτους], όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ιδίως θεραπεία δυσίατων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογενείας του, αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης, τοκετού και μητρότητας, ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών, ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό.

1. Η υποπαρ. 2 του εν λόγω άρθρου διαμορφώθηκε – όπως ισχύει – με το άρθρο 171 του ν. 4823/2021 (Α' 136).
2. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 2 της υπ' αριθ, 170405/ΓΓ1/28-12-2021 (ΦΕΚ 6273 Β/28-12-2021) υπουργικής απόφασης οι Διευθυντές/τριες Εκπαίδευσης «[...] Χορηγούν στους εκπαιδευτικούς και τα μέλη ΕΕΠ-ΕΒΠ της αρμοδιότητάς τους [...], άδειες άνευ αποδοχών για τις οποίες δεν απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, [...]»

2. Άδεια χωρίς αποδοχές που χορηγείται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από πέντε (5) σχολικά έτη. Λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση του εκπαιδευτικού, αν εκείνος δεν προβεί σε ανάληψη καθηκόντων, εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη της ως άνω χορηγηθείσας σε αυτόν άδειας.»

2. Οι γενικές διατάξεις του άρθρου 53 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως έχουν διαμορφωθεί με το άρθρο 29 του ν. 5043/2023 (Α' 91) και ισχύουν, ορίζουν ότι

«1. Η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 άδεια άνευ αποδοχών χορηγείται αυτοτελώς σε κάθε φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και οκτώ (8) ετών. Για τους υπαλλήλους που έχουν έως δύο (2) τέκνα και δικαιούνται την άδεια του πρώτου εδαφίου, η υπηρεσία που βαρύνεται με την υποχρέωση μισθοδοσίας του υπαλλήλου, υποχρεούται να καταβάλλει στον γονέα μηνιαίως, για κάθε τέκνο, ποσό ίσο με τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, για τους δύο (2) πρώτους μήνες της άδειας. Οι γονείς διδύμων, τριδύμων ή και περισσότερων πολύδυμων τέκνων δικαιούνται να λάβουν την άδεια του πρώτου εδαφίου για κάθε παιδί ξεχωριστά, τμηματικά ή και συνεχόμενα, και δικαιούνται να λάβουν την παροχή του δεύτερου εδαφίου για δύο (2) μήνες επιπλέον, ανεξαρτήτως του αριθμού των παιδιών που γεννήθηκαν μαζί. Οι μονογονείς, λόγω θανάτου του άλλου γονέα ή λόγω ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης του τέκνου από τον άλλο γονέα, δικαιούνται τις διευκολύνσεις των προηγούμενων εδαφίων εις διπλούν. Σε περίπτωση γέννησης τρίτου και περισσότερων τέκνων, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, η άδεια του πρώτου εδαφίου χορηγείται με πλήρεις αποδοχές. Η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται είτε συνεχόμενα είτε τμηματικά, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η χορήγησή της για διάστημα μικρότερο του ενός (1) μηνός. Για κάθε τέκνο, διάστημα τεσσάρων (4) μηνών της άδειας του πρώτου εδαφίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας των προηγούμενων εδαφίων υποβάλλεται τουλάχιστον, έναν (1) μήνα πριν από την έναρξη της άδειας, εκτός εάν συντρέχουν έκτακτοι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την έναρξη της άδειας σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Η αρμόδια υπηρεσία απαντά στην αίτηση του υπαλλήλου άμεσα και πάντως το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της.»

3. Η υπ' αριθ. 80/2016³ γνωμοδότηση του ΝΣΚ αναφέρει ότι για τη χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εφαρμόζεται η ειδική διάταξη του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985, συμπληρωματικά δε η διάταξη του άρθρου 53 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και μόνο ως προς το διαδικαστικό θέμα της υποχρεωτικής χορήγησης της και χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 125⁴ του ν. 4926/2022 (Α' 82) περί (έγκαιρου) προγραμματισμού χορήγησης αδειών στους/στις εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζουν ότι

«Αιτήσεις εκπαιδευτικών και μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη χορήγηση, με ή χωρίς αποδοχές, μακροχρόνιων, πλέον των είκοσι (20) ημερών, αδειών σχετικών με την ανατροφή τέκνων, την ειδική προστασία της οικογένειας και της μητρότητας, τις διευκολύνσεις για οικογενειακούς λόγους, την υπηρεσιακή εκπαίδευση, την ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών και την ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η Μαΐου εκάστου έτους, η απόφαση χορήγησής τους εκδίδεται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου, και αφορά σε χρονικό διάστημα εντός του αμέσως επόμενου σχολικού έτους. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται αν α) η ιδιότητα του εκπαιδευτικού ή μέλους Ε.Ε.Π. ή μέλους Ε.Β.Π. αποκτάται μετά την 31η Μαΐου, β) είναι αντικειμενικά αδύνατος ο προγραμματισμός του χρονικού διαστήματος, στο οποίο αφορά η αιτούμενη άδεια, όπως σε περιπτώσεις που δικαιολογούνται από λόγους υγείας ή από άλλους εξαιρετικούς λόγους που ανακύπτουν μετά την 31η Μαΐου και γ) οι εκπαιδευτικοί ή τα μέλη Ε.Ε.Π. ή τα μέλη Ε.Β.Π. έχουν αποσπαστεί σε εξωδιδακτικές θέσεις.»

3. Η οποία έχει γίνει αποδεκτή, και ως εκ τούτου είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4831/2021 (Α' 170). Το σύνολο των Γνωμοδοτήσεων μπορείτε να τις αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ.

4. Σχετική είναι και η υπ' αριθ. 50125/Ε3/4-5-2022 (ΑΔΑ: [ΨΓ4Ν46ΜΤΛΗ-ΟΒΡ](#)) εγκύκλιος της Γενικής Δ/νσης Π.Ε. & Δ.Ε.

B. Ανάλυση

Από το συνδυασμό των ανωτέρω, και ως προς το χρόνο χορήγησης της άδειας χωρίς αποδοχές (ή άνευ αποδοχών) στους/στις μόνιμους/ες εκπαιδευτικούς, προκύπτει ότι:

- i. Η οποιαδήποτε (μακροχρόνια, άνω του 1 μηνός⁵) άδεια άνευ αποδοχών (για ανατροφή τέκνου κλπ) χορηγείται έως τη λήξη του σχολικού έτους, ήτοι έως τις 31/8. Κατ' εξαίρεση, η άδεια λήγει νωρίτερα από τις 31/8 στην περίπτωση που η διάρκειά της άδειας υπερβαίνει το απώτατο χρονικό σημείο μέχρι του οποίου μπορεί αυτή να διαρκέσει, ήτοι α) των 5 ετών συνολικής διάρκειας της άδειας χωρίς αποδοχές, οπότε και λήγει στο απώτατο χρονικό σημείο της συμπλήρωσης αυτών των ετών, και β) της άδειας χωρίς αποδοχές για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως και 8 ετών, οπότε και λήγει με τη συμπλήρωση της ηλικίας των 8 ετών του τέκνου.
- ii. Τα χρονικά διαστήματα της άδειας άνευ αποδοχών για την ανατροφή τέκνου για τα οποία καταβάλλονται αποδοχές των 2 μηνών (στην περίπτωση εκπαιδευτικών που έχουν έως 2 τέκνα) ή των 3 μηνών (σε περίπτωση γέννησης τρίτου και περισσότερων τέκνων) κλπ, σύμφωνα με το άρθρο 53, παρ. 1 του ΥΚ, όπως ισχύει, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο συνολικό χρόνο της άδειας που λήγει στις 31 Αυγούστου.
- iii. Τα χρονικά διαστήματα των 4 μηνών (ανά τέκνο) της άδειας άνευ αποδοχών για την ανατροφή τέκνου που λογίζονται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 53, παρ. 1 του ΥΚ, όπως ισχύει, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο συνολικό χρόνο της άδειας που λήγει στις 31 Αυγούστου.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω αναφερόμενα περιλαμβάνονται σε απαντητικά έγγραφα της υπηρεσίας μας σε σχετικά ερωτήματα Δ/νσεων Εκπ/σης για το ζήτημα της τμηματικής χορήγησης της άδειας άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ, είναι σαφές – βάσει των κείμενων κανονιστικών διατάξεων⁶ – ότι η αρμοδιότητα επί της χορήγησης της άδειας άνευ αποδοχών λόγω ανατροφής τέκνου ανήκει στον/στην οικείο/α Δ/ντή/τρια Εκπ/σης του/της εκπαιδευτικού.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ

Εσωτ. διανομή:

1. Γεν. Δ/νση Εκπ/κού Προσ/κου Π.Ε. & Δ.Ε.
2. Δ/νση Υπηρεσιακής Κατάστασης και Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κου Π.Ε. & Δ.Ε.
3. Δ/νση Υπηρεσιακής Κατάστασης και Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κου Π.Ε. & Δ.Ε. – Τμήματα Α' & Β'
4. Αυτοτελές τμήμα ΕΕΠ-ΕΒΠ

---

5. Επισημαίνεται ότι ειδικότερα για τις άδειες άνευ αποδοχών διάρκειας έως 1 μήνα, αυτές χορηγούνται – και στους εκπαιδευτικούς – σύμφωνα με το άρθρο 51, παρ. 1 του Υ.Κ..

Ειδικά, δε, για την περίπτωση της χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών για την ανατροφή τέκνου ηλικίας έως 8 ετών για χρονικό διάστημα (ακριβώς) 1 μήνα, από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρων 51, παρ. 1 και 53, παρ. 1 του Υ.Κ. προκύπτει ότι **άπαξ** – εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, και εφόσον δεν έχει ήδη χορηγηθεί προηγουμένως άδεια άνευ αποδοχών το έτος αυτό σύμφωνα με το άρθρο 51, παρ. 1 του Υ.Κ., – χορηγείται η εν λόγω άδεια και στους/στις εκπαιδευτικούς, ήτοι χωρίς την υποχρέωση λήξης της άδειας στις 31/8.

6. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 2 της υπό στοιχεία 170405/ΓΓ1/28-12-2021 (ΦΕΚ 6273 Β/28-12-2021) υπουργικής απόφασης «[Οι Διευθυντές Εκπαίδευσης] 2. Χορηγούν στους εκπαιδευτικούς και τα μέλη ΕΕΠ-ΕΒΠ της αρμοδιότητάς τους άδειες αναρρωτικές μακροχρόνιες, κήσης και λοχείας, γονικές, μητρότητας, άδειες για επιμορφωτικούς και επιστημονικούς λόγους, άδειες άνευ αποδοχών για τις οποίες δεν απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, καθώς και τις άδειες όσων άλλων προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία διευκολύνσεων.»